

ΟΜΙΛΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ  
κ. Κώστα Σημίτη  
ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ  
"ΝΕΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΥΡΗ ΘΑΛΑΣΣΑ"

Κύριε Επίτροπε,  
Κύριοι Υπουργοί,  
Κυρίες και Κύριοι,

Εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης θα ήθελα να σας καλωσορίσω στη χώρα μου και να σας ευχηθώ ευχάριστη και αποδοτική παραμονή.

Ο Ελληνικός λαός έχει παλιούς ιστορικούς δεσμούς με τους λαούς των περισσότερων κρατών που συμμετέχουν στην Συμφωνία για Οικονομική Συνεργασία της Μαύρης Θάλασσας. Δεσμούς που αναπτύχθηκαν είτε την εποχή που ο Ελληνισμός είχε απλώσει τις οικονομικές και πολιτιστικές του δραστηριότητες σε ολόκληρη την περιοχή γύρω από τον Εύξεινο Πόντο είτε από ελληνικούς πληθυσμούς που είναι μόνιμα εγκατεστημένοι και ενσωματωμένοι στις χώρες που βρέχονται από τη Μαύρη Θάλασσα. Δεσμούς που - ακριβώς επειδή αναπτύχθηκαν μεταξύ λαών και όχι κρατών - δεν διακόπηκαν ακόμα και σε ιστορικές περιόδους που οι σχέσεις μεταξύ των κρατών μας ήταν προβληματικές.

Οι γεωπολιτικές εξελίξεις του τέλους της προηγούμενης δεκαετίας ταύτισαν τις σχέσεις μεταξύ κρατών με εκείνες μεταξύ λαών. Τώρα πλέον ο Εύξεινος Πόντος δεν είναι μόνο "φιλικός για τους ξένους" (όπως η Βυζαντική ονομασία του δηλώνει) αλλά αποτελεί πόλο συνεργασίας και θετικό σύνορο για να συναντηθούμε όλοι μας.

Αυτή είναι η φιλοδοξία της Συμφωνίας για την Οικονομική Συνεργασία των κρατών της Μαύρης Θάλασσας, στα πλαίσια μιας ευρύτερης φιλοδοξίας για την οικοδόμηση της Νέας Ευρώπης, όπως αναφέρεται και στα πρώτα άρθρα της Διακήρυξης που οι αρχηγοί των Κρατών μας υπέγραψαν τον Ιούνιο του 1992.

Μιας Ευρώπης ενωμένης που θα στηρίζεται στις δημοκρατικές αξίες του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών του πολίτη.

Μιας Ευρώπης που θα ακμάζει με οικονομική ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη σε συνθήκες ίσης ασφάλειας για όλα τα κράτη που την αποτελούν.

Σε μια περιοχή, όμως που η πρόσφατη ιστορία της σήμαδεύεται από αντιπαλότητες και αμοιβαία καχυποψία μεταξύ των κρατών, η προσπάθεια που απαιτείται για την πραγμάτωση αυτών των στόχων είναι μεγάλη και δύσκολη. Το χτίσιμο της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που οδηγεί στη συνεργασία γίνεται με μικρά και επίμονα βήματα σε τομείς που επιλέγονται προσεκτικά με κριτήρια, από τη μία τη σημασία τους για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και από την άλλη τη συμπληρωματικότητα των συμφερόντων που διαπλέκονται γύρω από αυτούς.

Για τούτο θεωρώ ιδιαίτερα επιτυχή την επιλογή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει την πρωτοβουλία σύγκλισης αυτού του Συνεδρίου.

Η ενέργεια αποτελεί στρατηγικό παράγοντα της οικονομίας των σύγχρονων κρατών αλλά και καθοριστικό στοιχείο της ποιότητας ζωής - πολλές φορές και της ίδιας της επιβίωσης - των πολιτών τους. Για τούτο και η διασφάλιση ενεργειακής ασφάλειας είναι κεφαλαιώδους σημασίας για όλα τα κράτη.

Οι ενεργειακοί πόροι στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας υπεραρκούν για την ικανοποίηση των ενεργειακών αναγκών της. Αλλά οι πόροι αυτοί είναι άνισα κατανομημένοι. Αρα η ενεργειακή ασφάλεια των κρατών μας μπορεί να διασφαλιστεί μόνο με τη συνεργασία που να εξυπηρετεί κατά δίκαιο τρόπο τα αμοιβαία και συμπληρωματικά συμφέροντα.

Η συνεργασία αυτή, που μπορεί να αναπτυχθεί σε πολλαπλά επίπεδα, αντιμετωπίζει σημαντικά εμπόδια, τα κυριότερα από τα οποία πρέπει να αναζητηθούν :

- \* στην ανεπαρκή θεσμική και οικονομική ανάπτυξη της ενεργειακής αγοράς στις περισσότερες από τις χώρες της περιοχής που οι οικονομίες τους βρίσκονται σε φάση μετάβασης και προσαρμογής,
- \* στην πολιτική αστάθεια που επικρατεί ακόμη σε αρκετές απ' αυτές,
- \* στην έλλειψη επενδυτικών κεφαλαίων και τεχνολογίας.

Παράλληλα τα ενεργειακά συστήματα πολλών κρατών μελών της Συμφωνίας για την Οικονομική Συνεργασία στη Μαύρη Θάλασσα χαρακτηρίζονται από :

- \* ανεπαρκή ή στρεβλή ανάπτυξη των υποδομών και κυρίως των ενεργειακών δικτύων,
- \* τεχνολογική απαξίωση της ενεργειακής βιομηχανίας,
- \* θεσμικές, διοικητικές και διαχειριστικές αδυναμίες που στρεβλώνουν την αγορά και επιβαρύνουν το περιβάλλον, ενώ παράλληλα επιβαρύνουν τους καταναλωτές, εντείνουν τις κοινωνικές ανισότητες και αποθαρρύνουν πιθανούς επενδυτές,
- \* έλλειψη σύγχρονου προγραμματισμού με αποτέλεσμα την σπατάλη και την ορθολογική χρήση ενέργειας που παράγεται με υψηλό κόστος.

Το πεδίο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να επεκταθεί και στην άρση των εμποδίων που δυσκολεύουν την από κοινού αντιμετώπιση των ενεργειακών προβλημάτων της περιοχής και στην επίλυση αυτών των ίδιων των προβλημάτων.

Η συμμετοχή όλων μας στις διαδικασίες για την υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Χάρτα - που προωθήθηκε αποφασιστικά από την Ελληνική Προεδρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ελπίζουμε να μονογραφηθεί πριν τη λήξη της - αποτελεί ένα θετικό στοιχείο για τη συνεργασία στα στενότερα πλαίσια της Συμφωνίας της Μαύρης Θάλασσας. Αυτό όμως δεν φθάνει.

Στις εργασίες αυτού του Συνεδρίου πρέπει να προωθηθεί πιο αποφασιστικά η συνεργασία μας και η αναζήτηση των πεδίων που προσφέρονται γι' αυτή.

Η δημιουργία μιας ειδικής ομάδας ή Συμβουλίου Ενέργειας στα πλαίσια της Συμφωνίας για την Οικονομική Συνεργασία των χωρών της Μαύρης Θάλασσας που θα επεξεργαστεί και θα υλοποιήσει ένα Σχέδιο Δράσης στον τόμέα της Ενέργειας θα μπορούσε να είναι ένα θετικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η Ελλάδα με τη διπλή ιδιότητα του μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συμφωνίας

για την Οικονομική Συνεργασία των Κρατών της Μαύρης Θάλασσας θα υποστηρίξει με όλες της τις δυνάμεις μια τέτοια προσπάθεια.

Με την ίδια αυτή διπλή ιδιότητά της, η χώρα μου θα προωθήσει κατά προτεραιότητα δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από τα Προγράμματα PHARE και TACIS όπως και δραστηριότητες των Προγραμμάτων SYNERGY και THERMIE που αφορούν χώρες της Μαύρης Θάλασσας.

Η προώθηση του Σχεδίου Δράσης που ανέφερα προηγουμένως θα επιτρέψει τη διαμόρφωση προτεραιοτήτων, οι οποίες θα κατευθύνουν τις δραστηριότητες αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα μεγιστοποιήσουν την αποτελεσματικότητά τους.

Πριν κλείσω τη σύντομη αυτή παρέμβασή μου, θα ήθελα να τονίσω τη σημασία που έχει η ανάπτυξη δι-μερών ή ολιγο-μερών συνεργασιών μέσα στα πλαίσια των πολυ-μερών διεθνών οργανισμών, όπως η Συνθήκη για την Οικονομική Συνεργασία στη Μαύρη Θάλασσα, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι αυτές οι συνεργασίες δεν αντιστρατεύονται καλώς εννοούμενα συμφέροντα άλλων συμβαλομένων μερών.

Θέλω να ελπίζω πως στα πλαίσια ή στα περιθώρια αυτού του Συνεδρίου θα δοθεί η ευκαιρία στα συμμετέχοντα κράτη να προωθήσουν τέτοιες συνεργασίες, όπου αυτές είναι πιο ώριμες.

Ελπίζω πως η πρωτοβουλία που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη σύγκληση αυτού του Συνεδρίου θα δικαιωθεί από την επιτυχία του και πως το Συνέδριο της Χαλκιδικής θα αποτελέσει το ξεκίνημα μιας μακριάς προσπάθειας για την επίλυση των ενεργειακών προβλημάτων της περιοχής.

Ακόμα θέλω να ελπίζω πως η Οικονομική Συνεργασία των χωρών μας θα επεκταθεί με την ίδια επιτυχία και σε άλλους τομείς στα πλαίσια της Συμφωνίας.

Σας ευχαριστώ.